

radt meg, a felszínen nagyon sok téglatöredék jelezte. A késő római korba (4–5. század) keltezhető épületből egy korábbi, 3. századi, bronz trípuzsdísz került elő.

Munkatársak: Ambrus Edit, Balla Krisztián és Nyári Zsolt rajzoló, Gál Zoltán adattáros, Cserép Tamás ásatási technikus.

HONTI SZILVIA – NÉMETH PÉTER GERGELY

420. Vörs, Majori-dűlő

(Somogy megye) B, H

Az 1999. évi munka folytatásaként 2000. október 31. és november 18. között próbaásatást végeztünk a temető lehetséges kiterjedésének megállapítására. Az ásatás eredményeként újabb 10. századi sírok, és néhány bronzkori gödör került elő. A temető soros jellegű, a leletek között hegyes végű és állatfejes bronz karperec, pödörött végű fülbevalók és préselt ezüst rozetták vannak. Utóbbiak egy zsugorított temetkezésből származnak, két sorban díszítették a felső ruházatot. A temető feltárt része a temetkezési rítus (Ny-K tájolás, É-D-i sírsorok, medencére, illetve mellkasra helyezett karok) és a leletek szerint a 10. század második felére keltezhető. A várható sírszám 200–300 körülire tehető.

KÖLTŐ LÁSZLÓ

421. Vörs, Mária asszony sziget

(Somogy megye) U, R, B, LT

2000. július 9–27. között folytattuk az ásatást az 1999-es munkák folytatásaképpen.

Kb. 400 m² területet tártunk fel a humusz gépi eltávolítása után az erdészet által engedélyezett területen, valamint egy 1×50 m kutatóárkot húztunk kézi erővel az ásatási területtel párhuzamosan, hogy a települési jelenségek kiterjedését megismerjük. A kutatóárkot a telepített csemete tölgyes fasorai között létesítettük.

A szelvényeket az 1999. évi ásatás szelvényrendszeréhez csatlakozóan vettük fel. A feltárt objektumokat a korábbi ásatásokhoz csatlakozóan számoztuk (59–81. objektum). A leletanyagban a kora neolitik Starčevo-kultúra anyaga mellett a kora bronzkori kispostagi kultúra leletanyaga dominál; emellett rézkori (Kostolác, Furchentstich), szórványos lengyeli és kevésbé biztos dunántúli vonaldíszes anyagot és késő kelta-kora római tárológödöröket és cölöplyukakat tártunk fel.

A Starčevo-kultúra gödrei zömmel az eddig megismert gödör-komplexumhoz csatlakozóan kerültek elő; újabb sírt nem találtunk, viszont két cölöplyukat nagy biztonsággal erre a korra keltezhetünk (zárt gödör aljában).

A kispostagi objektumok között egy mély körárkot és egy áldozati (?) állatmaradványokkal (disznó) teli gödröt figyeltünk meg.

Valamennyi zárt objektumból talajmintát vettünk iszapolásra és természettudományos vizsgálatokra. A tavalyi földminták iszapolása megtörtént, feldolgozása folyamatban van.

A leletanyag az 1999-es ásatási anyaggal együtt a Magyar Nemzeti Múzeumba került, ezzel együtt Aradi Csilla 1990–1991. évi ásatásának a Starčevo teleppel összefüggő része is ide került. A leletanyag restaurálása, leltározása megkezdődött.

Konzulens: Kalicz Nándor.

T. BÍRÓ KATALIN – VIRÁG ZSUZSANNA

422. Zalabaksa, Rákóczi utca 24.

(Zala megye) Rő

A lelőhely az eddigi megfigyelések szerint Zalabaksának a Kerka és a Cup közé eső területére esik; a községet átszelő 86-os út két oldalán, de attól kissé távolabb is észleltünk leleteket. A zalabaksai általános iskola telke volt alkalmas arra, hogy kutatóárkot húzzunk benne. A 2000. évi ásatás az A5-ös kutatóárok megnyitásával kezdődött, az iskola területének É-i részén. A kutatóárok 23 m hosszú, 2 m széles, K-Ny-i irányú, a tornaterem É-i falával párhuzamos.

A kutatóárok K-i végén intenzív római kori réteget találtunk 60–70 cm mélyen. Ez a réteg Ny felé haladva egyre szegényebb lett, bár végig eltartott. Nem valószínű, hogy itt lenne a település széle, mert ettől a ponttól mintegy 30 m-rel nyugatabbra, az iskola gyakorlókerterében is voltak intenzív foltok.

A kutatóárkokban nyert tapasztalatok alapján É felé feltártunk egy 6×6 m-es szelvényt. A területen vastag paticsréteg alatt boronavázis épület bontakozott ki. A leégett ház többször megújított padlóit vastag elszennesedett gerendaalapozások választották el egymástól. A gerendadarabok alkalmasak voltak dendrokronológiai vizsgálatra is.

Az épület három, É-D irányban hosszabb téglalap alakú helyisége a rábontás K-i szélén van. E helyiségtől Ny felé egy kereszt irányú, folyosószerű helyiség következik, amelytől Ny-ra nem volt az épület fedett. Az épületrész ÉNy-i sarka is látható, tőle É felé szintén kívül vagyunk, itt egy sóderes járószint van, ami esetleg a ház melletti utca, vagy síkator burkolata. A ház fazekasműhelyhez tartozhatott. Ennek bizonyítéka az egyik gödörben a felület É-i szélén, a házon kívül talált nagy mennyiségű rontott, deformált, túlégetett cserép.

A leletanyag a Kr. u. 1. század utolsó negyedétől a 3. század elejéig terjedő időszakot jelzi. Valószínű, hogy a leégett épület a markomann támadás során pusztult el, hiszen a Borostyánkő úttól alig pár méterre van. Ezen a pontján a lelőhelynek nem épült újjá a település, a későbbi leletek csak szórványosan, objektum nélkül kerültek elő.

Az épület Ny-i széle alatt nagyobb gödör található, amely egy korábbi periódus terméke. A gödörben sok kerámia: amfora, háromlábú tál volt. Ehhez a korábbi szinthez tartoztak azok a cölöplyukak is, amelyek már a házon kívül, a gödörtől Ny-ra jelentkeztek. Ez a szint valószínűleg Domitianus–Traianus-kori.

A lelőhelyen azt a villatelepülést keressük, amelyhez a Kerka medrében talált kivételes minőségű és mé-